Но: 29

Ꙟшїй 5. Септем 1829

# АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

## ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО=ЛИТЕРАЛЪ

### ꙟШІИ

Дꙋпъ ꙟщїинцъри партикꙋларе де ла Генерала Квартиръ трактаціа пъчей ꙟтре плинипотенцїй М. С. Ꙟ. Р. ши ꙟтре ай Порцей Отомане сарфи ꙟчепꙋт ла 20 авгꙋст ꙟн Андріанополе кꙋ Кондицїй: ка пънъ ла 4 Септемврїе съ се искълѣскъ прелиминареле (*) пъчей. Іаръ дин потривъ съ ꙋрмезе ръзбоюл.

### ОДЕСА 17 авгꙋст

Жꙋрналꙋл де Одеса кꙋпринде ꙋрмъторюл рескрипт ал М. С. Ꙟпъратꙋлꙋй кътръ Г. де инфантерїе контеле де Воронцоф, Гꙋбернаторꙋл Ново-Россїей ши а Бесарабїей.

Кꙋ чѣ май маре бꙋкꙋрїе ам вѫзꙋт дин ръпортꙋриле перїодиче, че ни сав трїимис асꙋпра нꙋмърꙋлꙋй провизїилор де хранъ, че сав Єкспедꙋит прин корѫбїиле негꙋциторешй пентрꙋ требꙋинца армїей а доꙋа, къ навигаціа сѣꙋ ꙋмбларѣ ачестор корѫбїй аре фоарте мꙋлтъ лꙋкраре. Лѫнд астъзй ꙋн ръпорт дела командатꙋл де кѫпитенїе контеле Дибичй Забалканский, прин кареле мъ ꙟщїинцазъ къ ꙟдестꙋларѣ провизїилор пентрꙋ армїе ꙋрмѣзъ кꙋ тот спорюл че съ поате ащепта прин кипꙋл транспортꙋрилор пе маре, афлꙋ плъчере де а въ арѫта тоатъ мꙋлцъмирѣ мѣ пентрꙋ ꙟгрижириле че пꙋнецй ла пꙋртарѣ ачестей ꙟтересанті операцїй, дела карѣ атѫрнъ норокꙋл армелор ноастре, ши ꙟтрꙋ карѣ ацй ꙋрмат пѫнъ акꙋма кꙋ ꙋн кип че ав ръспꙋнс ꙟдеплй ла ащептарѣ ме. Іа востръ кꙋ плекаре. Ꙟн инсꙋла Влагин, 6 авгꙋст 1829. Искълит Николае.

Тот ачелаш жꙋрнал де Одеса дин 21 авгꙋст кꙋпринде ачѣстъ прокламаціе а комендантꙋлꙋй де кѫпитенїе контелꙋй Дибичй.

Генералꙋл де кѫпитенїе ал армїей Рꙋсешй, прѣ кареле лав адꙋс бирꙋинцъле пѫнъ ꙟкѫмпїй Ромилїей, кꙋ тоатъ дꙋрерѣ че сѫмте пентрꙋ ачѣ оарбъ ꙟдъръпничїе а Гꙋвернꙋлꙋй Отоман, де а лепъда пропозицїйле кꙋ кꙋмпът фъкꙋте ꙟнꙋмеле М. С. Ꙟпъратꙋлꙋй а тоатъ Россїа, акърора примире кꙋрмѫнд ръле ле ръзбоюлꙋй ар фи адꙋс лъкꙋиторилор ачестор локꙋрй іаръш паче ши линище, се веде невоит де а ꙋрма избѫнделе сале, де а кꙋприн-

---

(*) Прелиминаре ꙟсемнѣзъ ꙟнтрактацїй ачеле понтꙋрй де фрꙋнте, кариле ав а се регꙋла пѫн анꙋ ꙟтра ꙟ десбатерѣ интересꙋрилор партикꙋларе ши май пꙋцин ꙟсѫмнътоаре ꙟтре пꙋтериле че трактарисеск.

де цѣра, ши а пъши ꙟнаинте пънъ ꙋнде ва плъчѣ лꙋй Дмнезеꙋ ал повъцꙋи, де а сили прин ачѣста пе Сꙋлтанꙋл съ аскꙋлте кꙋвѫнтꙋл дрептей жꙋдекъцй ши а оменирей. Пръ ꙟмплининд ачѣстъ грѣ даторїе, Г. де къпитенїе дореще кꙋ ꙟвъпъере де а крꙋца пре пачничїй лъкꙋиторй атът махометаний кът ши крещиний, де ненорочириле ꙋней кълкърй ощенещй, ши май мꙋлт ꙟкъ де а ꙟтѫмпина стрꙋнчинарѣ лор, че ар ꙋрма неапърат, декъ ꙟспъимѫнтацй кꙋ апропїерѣ армїей ар хотърѫ дй ненорочире съшй пъръсаскъ лъкꙋинцъле дешертѫнд сателе ши Орашеле. Дрепт ачѣѧ Г. де къпитенїе аꙋ сокотит де кꙋвїинцъ а пꙋблика ачесте ꙋрмътоаре.

1 Тоцй лъкꙋиторїй мꙋсꙋлманй дин Ораше ши сате, сѫнт кемацй а рѫмѫне кꙋ линище ꙟ лъкꙋинцеле лор, кꙋ фемей копїй ши авериле лор, фъръ фрикъ де а фи съпърацй дин партѣ орй ши кꙋй. Їй вор требꙋи нꙋмай съшй лепеде армеле, кариле съ вор ашъза ꙟтрꙋн лок кꙋ сигꙋранцїе, ши фъкѫндꙋсъ пентрꙋ тоте ѡ катаграфїе съ вор да ꙟнапой ꙟръшй фъръ де сминтѣлъ дꙋпъ ꙟкїерѣ пъчий.

2 Лъкꙋиторїй вор аве ѡ деплинъ слобозенїе ꙟтрꙋ тоате, че съ атинџе де религїа мꙋсꙋлманъ, вор аве џѣмїиле лор ши Имамий, фъкѫнд аиче регꙋлат ачеле чинчй рꙋгъчꙋнй ла чѣсꙋриле хотърѫте, ши вор зиче ка ши майнаинте ла рꙋгъчꙋнѣ де винерй Хꙋтбеꙋл ꙟнꙋмеле лꙋй Сꙋлтан Махмꙋт, Сꙋверенꙋлꙋй ши Калифꙋлꙋй лор, кꙋчй щїꙋт съ фїе къ лъкꙋиторїй мꙋсꙋлманй чи вор ꙋрма а рѫмѫнѣ ꙟцѣра кꙋпринсъ де ощиле рꙋсещй, нꙋ сѫнт ꙟдаторицй а фи сꙋпꙋшй рꙋсещй, чи рѫмѫн ка ши майнаинте сꙋпꙋшй Сꙋлтанꙋлꙋй.

3 Тоате дрегъторїиле пъмѫнтещй але орашелор, прекꙋм але Адрїанополей ши алтора, Аѧнїй, Кадиїй, ши чѣлелалте къпитенїй, сѫт асемине пофтицй а нꙋшй лъса локꙋриле лъкꙋинцей лор ши а ꙋрма ꙟделетничиндꙋсъ кꙋ ꙟгрижирѣ администрацїей, спре а апъра ши а пъзи линищѣ ши бинеле лъкꙋиторилор Мꙋсꙋлманй, ничй ѡ дирегъторїе Рꙋсаскъ нꙋсе ва аместека ꙟтребиле мꙋсꙋлманилор че вор аве ꙟтре дѫнщїй, че тоате се вор черчета ши се вор хотърѫ де кътръ дерегъторїиле локꙋлꙋй мꙋсꙋлмане.

4 Лъкꙋиторїй вор стрѫнџе съчеришꙋриле лор, ꙟшй вор адꙋна пѫнѣ пентрꙋ а лор требꙋинцъ, ши тот присосꙋл де продꙋктꙋрй че нꙋ ва фи де невое пентрꙋ храна лор ꙟл вор пꙋтѣ винде армїей рꙋсещй, карѣ ва плъти ꙟ банй гата дꙋпъ прецꙋл че съ ва хотърѫ.

5 Ꙟфїеще каре Ораш дирегъторїиле мꙋсꙋлмане фъръ сминтѣлъ вор да дерегъторїилор армїей рꙋсещй тоате лꙋкрꙋриле че сѫнт а Гꙋвернꙋлꙋй тꙋрческ, прекꙋ тꙋнꙋрй, арме, амꙋницїй, провизїй, ши ч. л. Ачесте ꙋрмѫндꙋсъ, нимъꙋй ва фи ꙟртат, орй ши чине ар фи асе атинџе де орй ши чѣ аверѣ а партикꙋларилор, ши фїеще кареле лъкꙋиторю ꙟш ва стъпѫни тот че аре ꙋрмѫнд кꙋ аверѣ са дꙋпъ воинцъ.

6 Ꙟн Ораше ши сате, солдацїй армїей рꙋсещй нꙋ вор кꙋпринде ничй ѡ касъ лъкꙋитъ де Мꙋсꙋлманй, ши се вор ашъза чѣле май апре мъсꙋрй спре а ꙟпедека ка лъкꙋиторїй мꙋсꙋлманй, фимеиле ши копїий лор съ нꙋ пътимѣскъ чѣ май микъ атинџере сѣꙋ сꙋпъраре дин партѣ ощилор.

Тоате кондицїиле май сꙋс ꙟсъмнате вор фи пъзите кꙋ скѫмпътате ши дерегъторїиле мꙋсꙋлмане съ вор ꙟгрижи де а ꙟщїинца пе Г. де къпитенїе деспре то че с'атинџе де а лор дрѣптъ пꙋнере ꙟлꙋкраре.

Ꙟ Генерала квартиръ дела Аидос 19 Юлїе.

## КОНСТАНТИНОПОЛЬ

Сꙋлтанꙋл ꙟдꙋплекат ши доритор пъчей аꙋ примит 1 трактатꙋл дин 6 Юлїе ши протоколꙋл дин 22 мартїе кꙋ ѡ скимбаре а трибꙋтꙋлꙋй (бирꙋлꙋй); 2 ле Слободъ тречерѣ бандїерей рꙋсещй прин Восфор; 3 ле Ши къ съ ва негоца де паче дꙋпъ конвенцїа де Акерман, черѫнд нꙋмай ка съ се факъ негоцїацїиле ꙟ Константинополе. Сосирѣ Генералꙋлꙋй Прꙋсеск Мꙋфлинг ши доꙋъ Конференцїй че аꙋ авꙋт кꙋ Реиз-ефенди тоате ачесте адеверѣск ѡ сигꙋръ ꙟтродꙋчере а негоцїацїей де паче.

**СМИРНА** 18 Юлїе

Кꙋрїерюл де Смирна дъ ꙋн проспект деспре реформеле че аꙋ ѫтродꙋс Сꙋлтан Махмꙋт ѫ ѫмперїа са, ши се кꙋпринд ѫтрꙋ ачесте ꙋрмътоаре:

1 Прин ꙋн Хатишериф дин 18 Юнїе 1826 Сꙋлтанꙋл шаꙋ лепъдат дритꙋл де Конфискацїе сеꙋ лꙋарѣ аверилор, че фъче Поарта пънъ акꙋма кꙋ клирономїа тꙋтꙋрор дирегъторилор педепсици кꙋ моарте.

2. Аꙋ реформат ѡ мꙋлциме де катахрисꙋрй ѫ марина Отоманъ; аꙋ ѫтродꙋс ѡ май бꙋнъ дисциплинъ ѫтре маринерй, ши аꙋ пꙋс мъсꙋрй спре ѫвъцътꙋра ачелора че ѫнтръ ѫн ачѣстъ трѣбъ пентрꙋ маневре ши ексерчицїй пе маре.

3. Аꙋ слобозит ꙋн шир де порꙋнчй пентрꙋ ѫдрептарѣ полицїей дин Капиталїе- хотъръѫнд дритꙋриле тꙋтꙋрор тагмелор кꙋм ши протекцїа пентрꙋ (тоате) Раелеле.

4. Аꙋ организат май бине ажꙋторюл ла ѫтѫмплърй де ардерй, кѫнд ѫнайте де ажꙋсꙋл ачїй чи Ера ѫтрꙋ ачѣстъ дрегъторїе, адесе орй їй ѫсꙋшй априндѣ орашꙋл ши причинꙋа ла асеминѣ прилежꙋрй мꙋлциме де пръдъчꙋнй, май вѫртос Раелелор.

5. Ѣл аꙋ ашъзат ѡ орѫндꙋалъ май бꙋнъ ѫнтре мъхалй, педепсинд пре ачїй чи ар наше тꙋрбꙋрърй.

6. Ѣл аꙋ пꙋс манꙋфактꙋрй де постав ши фабричй де арме.

7. Аꙋ ашъзат телеграфꙋрй ѫ пърциле де прин прежꙋрꙋл Капиталїей. (Везй Албина Ромѫнѣскъ Nº 11)

8. Аꙋ кꙋмпърат ѡ Пироскафъ енглизаскъ пентрꙋ требꙋинца Гꙋвернꙋлꙋй. Ѫтрꙋ ачѣстъ корабїе нꙋ де мꙋлт ѫнотѫнд аꙋ липсит Сꙋлтанꙋл песте трїй зиле дин капиталїе, кѫнд ѫнаинтѣ лꙋй ничй ꙋн Сꙋлтан наꙋ кꙋтезат асе ѫкреде пе лꙋчїꙋл мърей.

9. Аꙋ ашъзат ѡ схоалъ, пентрꙋ драгоманй, ꙋнде спореще ѫвъцътꙋра лимбей францꙋзъщй.

10. Аꙋ черкат де а осеби ѫ провинцїиле ѫмперїей сале аꙋторитатѣ сеꙋ пꙋтерѣ политичѣскъ де ачѣ милитърѣскъ, че се афла пънъ акꙋма ꙋните ѫ персоана Пашилор, карїй аꙋ рѫдикат тот дѣꙋна ѫ сама лор венитꙋриле провинцїилор ѫкрединцате лор, ши карїй да нꙋмай ѡпарте ѫ вистерїа ѫмпъръцѣскъ сꙋпт форма ꙋней контрибꙋцїй. Сꙋлтанꙋл саꙋ испитит де а траџе ачесте венитꙋрй пентрꙋ сине, рѫндꙋинд лефе хотърѫте пентрꙋ ачещи Гꙋвернаторй. Проектꙋл ачеста нꙋ аџꙋнсе ла скопос ѫтѫмпинѫнд дин партѣ Пашилор ѡ пре маре ѫмпротивире.

11. Аꙋ ашъзат спиталꙋрй милитърещй ши касерне марй, ꙋнде се афлъ ши орѫндꙋалъ ши подоабъ.

12. Дꙋпъ гномїа ꙋрматъ май ѫтѫїꙋ дела Мꙋфтй ши Ꙋлемале, аꙋ дат вое докторилор а десника трꙋпꙋриле оаменилор, каре лꙋкрꙋ Ера оприт прин леџе.

13. Ѫ сфѫршит нꙋ пꙋтем трече кꙋ тъчерѣ хотърѫрѣ че аꙋ фѫкꙋт де а ꙋлтꙋи върсатꙋл прин дофторй Францꙋзещй ла дой фїи ай сей.

Ꙋрмарѣ Грекїей

Кѫнд Грекїа арꙋнкъ џꙋгꙋл склъвїей чел де 400 анй, ажꙋтатъ нꙋмай де ꙋн шир де ѫтѫмплърй май пре сꙋс де аџеримѣ щїй превидерѣ оменѣскъ, Грекїа зик съ лꙋптъ сингꙋръ ѫмпротива атѫтор нꙋмерошй ши ѫфрикошацй дꙋшманй ши ѫпротива атѫтор ненорочирй чи не кꙋрмат ꙋна дꙋпъ алта се ивиръ. Але сале бърбъцїй, але сале статорниче сꙋферирй ши аса соарте ѫсꙋфлеци попоаръзлор крещине дипе ѫмбе имисферале симцирй де оменире а лꙋа ла ачесте ѫмпъртъшире, ѫкѫт ѫ вѫрвꙋл ѫдоеле лор ши апърърсирей де тот аџꙋторюл, кѫнд критика са позицїе се аръта дезнъдъждꙋитъ, кѫпътъ фъкътоаре де бине довезй але ꙋней маринимe бꙋневоинцѣ, прин карѣ съ адꙋсъ ѫ старе аши пꙋте апъра Сфн. интересꙋрй, чи цинтеск а ѡ пꙋне сꙋпт скꙋтирѣ дритꙋлꙋй попоарълор.

Кꙋ тоате ачесте ѡ тристъ черкаре арътъ статꙋлꙋй, къ але сале нобиле лꙋпте, але сале сѫнџероасе џꙋнгїерй, нꙋ пот аџꙋнџе ла скопосꙋл сеꙋ, ничй пот аве спорюл дорит нꙋмай ши нꙋмай пентрꙋ

кѫ ꙟнкѫ нꙋ сау чинстит кꙋ пꙋтерникѫ сприжинирѣ пꙋтерилор Еꙋропей. Некѫлителе ꙟ Петерсбꙋрг актꙋрй ла априлїе 1826, трактатꙋл Лондонꙋлꙋй дин 6 юлїе 1827 ши ꙟвечй вредникꙋл де поменире чел дин 20 Октомврїе вестирѫ ꙟсфѫршит Гречилор, кѫ марѣ Британїе, Россїа ши Францїа кꙋноскѫнд дрептꙋл Гречилор жл сприжинеск ши прин а лор пꙋтерникѫ мижлочире вор да ꙋн сфѫршит онорат ꙟделꙋнгателор пѫтимирй але Грекїей. Ла юнїе ал ачелꙋеший ан прїиминд хотѫрѫрѣ националѫ дин 2 априлїе 1827 Еꙋ кꙋцетꙋ, кѫ нꙋ воꙋ пꙋтѣ май кꙋ темею а рѫспꙋнде кꙋ вредничїе челей де бꙋнѫ воїе ꙟ мине ꙟкредерй а попорꙋлꙋй греческ, де кѫт сѫлиндꙋмѫ ай ꙟсꙋфлецй кꙋ оарьш каре сигꙋранцїе нѫдеждѣ, кѫ Кꙋрциле алїате нꙋ вор опри нобилꙋл ацꙋторю, ꙟдатѫ че Грекїа прин статорничїа бꙋнелор орѫндꙋеле дин лѫꙋнтрꙋ ва гѫрѫнтꙋи Монархилор алїанцй, кѫ ꙟ воеще ши ар пꙋтѣ фѫптꙋи аса нацїоналѫ ши политикѫ ꙟвїере. Пентрꙋ ачеста ам кѫꙋтат бꙋне прилежꙋрй ши черꙋте мижлочирй спре цинерѣ ши крешерѣ ачелор недеждй, ши спре а ꙟсꙋфлецй пре ачесте ши ꙟсꙋшй нацїей, май ꙟнаинте де а кѫлка Еꙋ пе пѫмѫнтꙋл Грекїей ам фѫкꙋт депѫртате кѫлѫторїй ши ꙟкꙋнцꙋрѫрй.

Вой щицй старѣ ꙟкарѣ сѫ афла атꙋнчѣ патрїа ши нꙋ май пꙋцин вѫ сѫнт кꙋноскꙋте актꙋриле, прин мижлочирѣ кѫрора, кꙋ ꙟвоирѣ ши плѫчерѣ сенатꙋлꙋй ши сꙋп бинекꙋвѫнтарѣ попорꙋлꙋй, сау организа провизорикѫ стѫпѫнирѣ Грекїей. Еꙋ требꙋе акꙋм сѫ вѫ дау самѫ де операцїиле Гꙋвернѫрей ши воꙋѫ се кꙋвине але жꙋдека. Кѫнд ам алкѫтꙋит Панелинїꙋл дорѣм ани фолоси кꙋ скопꙋсꙋриле ши кꙋ щїинцеле пре кариле дирегѫторїй, кѫрора нацїа адесѫ ꙟкрединцазѫ ал сѫꙋ интерес, требꙋе але пѫзи ка пре ꙋн аманет. Тот де ѡ датѫ дорѣм а арѫта Европей, кѫ Грекїа воеще орѫндꙋалѫ ши кѫ сѫ кꙋвине Гꙋвернꙋлꙋй спре а ацꙋта нацїа ла ачѣстѫ черере, асе ꙟфрѫна май ꙟтѫй пре сине ꙟсꙋшй де ꙟтребꙋинцарѣ ꙋней стѫпѫнирй нꙋмай дꙋпѫ плак. Гꙋвернꙋл требꙋѧ май ꙟнаинте де тоате асѫ ꙟделетничи кꙋ армїа адекѫ алкѫтꙋирѣ оастей, кꙋ марина адекѫ алкѫтꙋирѣ флотей, кꙋ финанцеле адекѫ вирꙋл ши венитꙋриле церей. Провизорикѫ организацїа армїей прин алкѫтꙋирѣ региментелор, орѫндꙋѧла регꙋламентꙋлꙋй мариней, прекꙋм ши орѫндꙋѧла ашезѫрей комисїей банкꙋлꙋй ши а финанцꙋлꙋй нацїонал, апой интенденцїа генералѫ сѣꙋ лꙋарѣ де сѣмѫ престе тот, ау фост прелиминареле ꙋрзирей организацїей челей дин лѫꙋнтрꙋ. Дꙋпѫ пꙋбликацїа ачестор ꙟтокмирй ау добѫндит Вистерїа нацїоналѫ капитал, ши банкꙋл нацїонал тꙋ ꙟпрꙋмꙋтат сꙋме де 2,034,660 пїастри (лей) тꙋрчещй. (ва ꙋрма)

---

## Асинꙋл ши Фꙋрїй

### Фабꙋлѣ

Пентрꙋ асинꙋл фꙋрат
Се бѫте дой фꙋрй ѡ датѫ,
Ꙋнꙋл врѣ с'ил цибѫ аргат
Алтꙋл ва с'ил вѫнзѫ н датѫ,
Дар кѫнд ꙟтре ій сѫ чертѫ
Кꙋм пе асин сѫл ꙟпартѫ,
Вине ал трїйле тѫлхарю
Ши ли фꙋрѫ пе мѫгарю.

Есте асин кѫтїѡ датѫ
Ѡмошїе н цꙋдекатѫ,
Пентрꙋ карѣ дой мазилй
Се сфѫдеск пела мовилй,
Кѫнд ачела чїй ꙟмпакѫ
Мѫнкѫнд пе а лор келтꙋялѫ
Й мошїа, н сокотѣлѫ,
Ши ли ласѫ пꙋнга сакѫ.

## Ѡбсервацїй Метеорологиче.

| Зиоа | Ѡбсервацїей | Калдомесор | Греомесор | Старѣ аерꙋлꙋй |
|---|---|---|---|---|
| 4 | септемврїе ла амѣзѫзи | + 14. | 28. 9. | ꙟноурат кꙋ вѫнт |

Ла 6 септемврїе Соареле рѫсарѣ ла 11 ч. 45 м Амѣзѫзи вине ла 5 ч. 51 м.